

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario
Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10¢

Nr. 26

Penktadienis, Birželio (June) 28, 1968, Toronto, Ontario

M E T A I XXXVII

Atrodo Degalistai Išrinks Daugiau, Negu Turėjo Praėjusiame Parlamente

PARYŽIUS. — Studentų sukeltas triukšmas, įtraukęs į visuotinę streiką ir darbininkus, matyti pasitarnaus degalistams.

Per pirmus balsavimus, kurie įvyko praėjusį sekmadienį, degalistai išrinko 115 atstovų — devyniais daugiau, negu pirmesniuose rinkimuose.

Nepriugulmingi respublikonai, palaikę degalistus, išrinko 27 — tiek pat, kaip ir pirmesniuose rinkimuose.

Komunistai išrinko 6 — 2 mažiau, negu pirmesniuose rinkimuose.

Centristai išrinko 4 — tiek pat, kaip ir pirmesniuose.

Kairiojo Sparno Federacija neišrinko nei vieno. Pirmesniuose rinkimuose išrinko 7.

Išrinkti per pirmus balsavimus 21 ministras. Premjeras Pompidou taipgi išrinktas.

Pagal gautus balsus, degalistai ir nepriugulmingieji respublikonai šiuose rinkimuose gavo 2 procentais daugiau. Komunistai neteko virš 2 procentų.

Šį sekmadienį bus antri balsavimai tuose distriktuose, kur kandidatai negavo virš pusės balsų. Komunistai ir Kairiojo Sparno Federacija, kaip buvo pranešta anksčiau, antruose balsavimuose statys tik vieną kandidatą kiekviename distrikte. Tokiu būdu abiejų pakels atstovų skaičių. Bet visi davi-

Resurekcijos Miesto Permitas Išsibaigė

WASHINGTON. — Čia yra suplaukusį daug Poor People's Campaign žmonių, kurie apsigyvenę palapinėse. Jų "miestas" pavadintas Resurrection City. Šie žmonės turėjo leidimą gyventi palapinėse, bet tas leidimas išsibaigė ir jie yra varomi lauk.

Kempintojai, tačiau, nubalsavo nesiskirstyti. Nežinia, ką darys miesto autoritetai.

Praėjusią savaitę buvo milžiniškas mitingas, kuriame dalyvavo 80,000 žmonių. Nebuvo apsieita ir be neigiamų reiškinių. Policija panaudojo ašarines bombas, nekurie demonstrantai panaudojo jėgą prieš vieną baltąjį, buvo apipleshimū.

niai rodo, kad degalistai ir jų sąjungininkai išrinks nemažą daugumą. Praėjusiame parlamente jie turėjo tik vieno atstovo daugumą.

Francijos parlamentas susideda iš 487 atstovų. Per pirmus balsavimus išrinko tik 154. Taigi, antrieji balsavimai turės išspręsti dar 333 atstovų. Bet pirmieji balsavimai parodo, kad degalistai ir jų sąjungininkai išrinks didesnę pusę atstovų.

Taip tai, tas didelis triukšmas nesulpnins degalistų, o sutvirtins. Viskas, ką jie atsieks, tai kad darbininkai laimėjo algų pakėlimą ir tam tikrus kitus pagerinimus.

Saigono Viršilos Neketina Nusileisti

SAIGON. — Premjeras Van Huong, kuris buvo laikomas šiek tiek nuolaidesniu, perspėjo JAV lyderius nedvejojant, kad Pietų Vietnamas atmes taikos sutartį, sudarytą amerikiečių, jeigu jiems nepatiks.

"Mūsų ateitį išsprėsime mes patys", pabrėžė jis. "Nel jokia galia negali išstumti mūsų iš šio nusistatymo..."

"Nei jokia tauta, nesvarbu kaip draugiška, negalės priversti mus priimti sprendimą, kuris bus mums nepriimtinas. Draugai ir priešai turi respektuoti mus".

Matyti amerikiečiai turės daugiau bėdos susikalbėti su savo "draugais", negu priešais. Tie draugai nori, kad amerikiečiai mirtų už tokį Vietnamą, kokio jie nori.

PANAUDOTOS BOMBOS NAPANEE MIESTE

OTTAWA. — Pirmu kartu Kanados istorijoje buvo panaudota bomba rinkiminėje kampanijoje. Napanee mieste iš viešbučio antro aukšto buvo numesta bomba netoli liberalų rinkiminės kampanijos ofiso.

Tada buvo laukiama premjero Trudeau atvykstant. Bet tuo metu, jis dar buvo kitame miestyje.

Trudeau ir Stanfield gavę grumojančių laišku.

NOMINACIJAS LAIMESIA NIKSONAS IR HUMPHREY

WASHINGTON. — Daugelis reiškinių rodo, kad tur būt laimės nominacijas į prezidentinius kandidatus viceprezidentas Humphrey kaip demokratas ir Niksonas kaip republikonas.

Humphrey įmąs viršų ant senatoriaus McCarthy, o gubernatorių Rockefelleris atsilikęs nuo Niksono.

MIESTAS PASKYRĖ VIETAS ISMATOMS

TORONTO. — Kadangi sustreikavo sanitacijos darbininkai, tai miesto valdyba nuskyrė 29 vietas, daugiausia parkuose, kur žmonės gali nuvežti išmatas (garbage).

Šis streikas neliečia priemiesčių.

Alaus darbininkų streikas taipgi išdžiovinsias alaus šaltinius ir sudarysias daug nemalonumų tiems, kurie mėgsta alutį.

Ragina Nutraukti Mūšius Vietname

NEW YORK. — Viceprezidentas Hubert Humphrey, kurs siekia nominacijos į prezidentinius kandidatus, silūlo, kad Vietname būtų nutraukti mūšiai, kad sudarius palankesnes sąlygas deryboms Paryžiuje.

Jis tokį pasiūlymą padarė pasikalbėjime su New York Times redaktorais.

Jo manymu, susitikimai tarp JAV ir Šiaurės Vietnamo atstovų Paryžiuje įėjė į atsakomąją fazę. Taip sakant, matyti pozityvių reiškinių. Jeigu mūšiai būtų nutraukti, tie susitikimai būtų dar švelnesni.

Šiaurės Vietnamo atstovai ne kartą nurodė, kad jie pradėtų rimtai tartis, jeigu amerikiečiai nutrauktų visus karo veiksmus prieš Šiaurės Vietnamą.

Taigi, deryboms ant kelio stovi tas faktas, kad karas tęsiamas visu atkaklumu.

TORONTO. — Engraverių unija nubalsavo eiti į streiką. Unijos nariai aptarnauja tris didlapius Torontė.

Metinis LB Piknikas Buvo Labai Sėkmingas

TORONTO. — Metinis Liaudies Balso piknikas Nevelt kempėj praėjusį sekmadienį buvo labai sėkmingas visais atžvilgiais. Tai buvo gražus lietuvių metinis susitikimas. Tuo pat sykiu ir labai didelė parama laikraščiu.

Piknike buvo ir tolimų svečių. Toliausiai svečiai buvo Alenutė ir Jurgis Bernotai iš St. Peterburgo, Floridos. Jie svečiavosi pas L. ir J. Svirplius, windsoriečius, tad su jais ir atvyko. Buvo ir daugiau svečių iš Windsor.

Iš tolimos Chicagos buvo draugai Dorinai ir A. Samuelis, buvę torontiečiai. Taipgi buvęs torontietis V. Kirvela iš Detroito. Draugas R. Barauskas iš Rochesterio. Iš Montrealo buvo J. Urbanavičius.

Buvo gražiai atstovaujami

Baisus Supuvimas Pietų Vietname

WASHINGTON. — Senatorius Edward Kennedy, F. ir J. Kennedžių brolis, pareiškė, kad Pietų Vietnamo autoritetai yra suėsti korupcijos nuo apačios iki pat viršaus.

Amerikiečių pagalba karo pabėgėliams nepasiekianti pabėgėlių. Tik maža dalis prasi-veržianti pro visokių vagių rankas.

Senatorius yra galva komiteto, kuris rūpinasi karo pabėgėliais.

Pietų Vietname per metus būna 150,000 karo aukų tarp civilių. Jų tarpe 24,000 užmuštų. Išvietintų esą apie 4,000,000. Jų padėtis esanti labai kritiška. Juos kamuoja ne tik alkis, bet ir įvairios ligos.

MONTREAL. — Birželio 24, šv. Jono dienos apvaikščiojimo proga, čia buvo surengta didelė eiseną, kurioje dalyvavo ir premjeras Trudeau.

Separatistai, kurių buvę apie 1,000, sukėlė riaušes. Jie net buteliais švaidė į premjerą. Premjeras vistik nesitraukė nuo apžiūros platformos.

Per susikirtimą buvo 43 policininkai sužeisti, 12 policijos vežimų apgadinta. Sužeista 80 civilių. 290 buvo suareštuota. Suimtujų tarpe yra ir Pierre Bourgault, separatistų lyderis.

Stroud, Londono, Hamiltono ir kitų pietinės Ontarijos vietovių lietuviai.

Siemet labai gražią paramą Liaudies Balsui suteikė pikniko žvaigždės kontestas. Studentė B. Antanivičiūtė ir londonietė S. Pajuodienė su savo talkininkais surinko \$1,211.55.

Pirmoj vietoj išėjo draugė Sophia Pajuodienė ir tokiu būdu tapo šių metų LB pikniko žvaigžde. Betty buvo praėjusių metų žvaigždė ir dar anksčiau.

Moterys surengė labai puikų taip vadinamą "Garbės stalą". Ir ko ant to stalo nebuvo. Pasivaišino ne tik tie, kurių bilietai buvo ištraukti, bet visa eilė kitų.

Šis piknikas tikrai davė gražią paramą dėl Liaudies Balso išsilaikymo. Jis rodė, kad Torontė ir visos pietinės Ontarijos LB partijotai pasirėngę paremti, kad jis dar ilgai laikytųsi.

Smulkiau apie pikniką bus pranešta vėliau. Dabar tenka tik padėkoti visiems, kurie dalyvavo, kad šis piknikas būtų pasėkmingas, taipgi ir tiems, kurie savo doleriais parėmė. Ypatingai didelis ačiū mūsų kontestantėms, S. Pajuodienėi ir B. Antanivičiūtei. Liaudies Balso kolektyvas dar kartą tarią visiems ir visoms širdingai ačiū.

71 Asmuo Žuvo Be Jokio Reikalo

BUENOS AIRES. — Čia 71 asmuo žuvo ir šimtai buvo sužeista nežinia dėl ko.

Pasibaigus futbolo (soccer) žaidimui tarp dviejų vietos geriausių komandų, 90,000 žiūrovų pradėjo eiti iš stadijono lauk. Nežinia dėl ko kilo panika ir besigrūsdami žmonės sumindžiojo 71 mirtinai ir šimtus sužeidė. Nežinia, kas būtų įvykę toliau, jeigu policijai nebūtų pavykę paniką sulaukyti.

Niekas negali paaiškinti, kodėl kilo panika. Gaisro nebuvo. Spėjama, kad priežastimi galėjo būti tas, kad nekurie išėjimai (turnstiles) užsikirtė ir žmonės negalėjo praeiti.

Riksmas ir spūstis trukus 20 minučių, kol policija galų gale atsteigė tvarką.

Garbė Windsoriečiams

LONDON, Ont. — Gavę laišką nuo draugės J. Svirplienės su pranešimu, kad windsoriečiai ruošia vakarienę, šeštadienį, birželio 15 d., 7 val. ryte, pasileidom į 120 mylių kelionę, nors lietus pila kaip iš viedro. Bet mūsų laimei, įpusėjus kelionei, prasidėjo šviestis, o paskiau ir saulutė pasirodė.

Kadangi Windsorą pasiekėm biskutį po 9 val., tai patraukėm į tunelį, kur išlindom į Detroitą pasidairyti.

4 val. vėl grįžom į Windsorą. Pirmiausia užsukam pas Sčiukus, kur atvyko A. Gėgžnas, paskiau Sčiuukų sūnus su šeima. Taip smagiai besikalbant, Sophia, kandidatė į L.B. pikniko žvaigždę, surinko iš A. Gėgžno \$5.00, S. Statin \$5.00 ir F. Sčiuuko \$2.00.

7 val. vakare atvykdamas pas Ch. S. Stankus. Dideliam "recreation" kambaryj trys sugabios šeiminkės: S. Stankienė, J. Svirplienė ir M. Baltulienė, vikriai sukasi apie ilgą gražiai papuoštą stalą. Kada visi susėdom prie stalo, Ch. Martin apibūdino kokiam tikslui yra rengiama vakarienė ir visų vardu padėjo darbsčioms šeiminkėms už taip gražiai ir skoninčiai paruoštą stalą. Paskiau S. Pajuodienė atsikreipė į susirinkusius, kad paremtų ją, kaip kandidatę į Liaudies Balso pikniko žvaigždę. O mūsų tautiečiai windsoriečiai, nekurie yra jau išdirbę veik 40 metų ir mažiau auto mašinų ir kitos industrijos fabrikuose, supranta darbo žmonių vieningumą, unijas, spaudą ir taiką, per ką jie iškovojo nemažą atlyginimą darbe ir neblogas pensijas, kurie jau nebedirba, o nebedirbančiųjų (kadangi jau veik vi-

si nebejaunuoliai) skaičius auga smarkiai. Tad štai kaip atsiliepė: J. Kuodis \$20.00; po \$10.00: Ch. Martin, W. Savickas, P. Pajuodis, A. Bernatonis, J. Užunaris, J. Rubinskas, S. Paberalis ir V. Kirvela (detroitietis); po \$5.00: V. Batulevičius, P. Mintenaiska (ukrainų tautos) ir Ch. Stankus.

Paskiau J. Svirplienė dar pridavė pirmiau surinktų nuo: S. Baltulis \$10.00; po \$5.00: J. Kuodis, S. Kuncaitis ir P. Pargelen; J. Morkūnas \$7.00 ir L. Svirplys \$8.00.

Tai taip nuo windsoriečių Liaudies Balso paramai gavom viso \$167.00.

Aš ir mano žmona esame visiems Jums windsoriečiai ir Tillsonburgo apylinkės, didžiai dėkingi už tokį Jūsų draugišką, malonų ir vaišingą mūsų priėmimą; L. J. Svirpliams už labai patogią nakvynę, o daugiausia už tokią gausingą paramą.

Kiek anksčiau mes aplankėm Petronius, Springfield, Ont., jų kaiminką A. Maldaikienę. Taipgi užsukom į Tillsonburgą pas Gavėnus, kurie visi trys paaukojo po \$5.00. Paskiau Sophia su Petroniu nuvyko į Delhi pas Tamašiūnus, Bikus ir Rudoką, kurie paukojo po \$2.00. Viso iš tos apylinkės \$21.00.

Paul ir Sophia Pajuodžiai

PER SAVAITĘ KRITO 324 AMERIKIEČIAI

SAIGON. — Praeitą savaitę Pietų Vietname karo laukuose krito 324 amerikiečiai ir 2,325 sužeisti. Tai laikoma nenuostolingiausia savaitė nuo balandžio 27 dienos.

Sakoma, kad per tą pačią savaitę vietkongų krito 1,613 ir sužeista 3,176.

LIETUVOS SPAUSDINIAI

"Liaudies Balso" raštinėje galima gauti Tarybų Lietuvoje išleidžiamų laikraščių ir žurnalų.

Dienraštis "TIESA"

Tris kartus į savaitę išleidžiamas "Sportas"

Du kart į savaitę išleidžiamas "LIETUVOS PIONIERIUS"

Savaitraštis "LITERATūra IR MENAS"

Dvisavaitinis žurnalas "ŠVYTURYS"

Mėnesiniai žurnalai: "Tarybinė Moteris", "Mokslas ir Gyvenimas" ir "Mūsų Sodai".

Laikraščių kainos po 5 c., o žurnalų po 25 c. egzempliorius.

Priimame užsakymus ir paštu. Prisiuntus mokėstį apmokame persiuntimą. Mažesnius užsakymus galite prisiųsti ir kanadiškais pašto ženklais.

Taipgi priimame ir naujas bei atnaujintas prenumeratas virš vardintų laikraščių ir žurnalų.

Metinių prenumeratų kainos: "Tiesos" — \$5.00; "Sporto" — \$4.00; "Lietuvos Pionierius" — \$2.50; "Literatūra ir Menas" — \$2.00; "Švyturys" — \$5.00; "Mokslas ir Gyvenimas" — \$3.00; "Tarybinė Moteris" — \$2.00; "Mūsų Sodai" — \$4.00. Valstiečių laikraštis — \$2.50, Jaunimo Gretos — \$2.50, Kultūros Barai — \$3.00, Mūsų Gamta — \$4.50, Nauja Technika — \$4.00, Liaudies Ūkis — \$4.00.

Pusmetinės prenumeratos turi būti užsakytos ne vėliau kaip gegužio mėnesį, o metinės ne vėliau spalio mėnesį.

Užsakymus siųskite su Money orderiais adresu:

Liaudies Balsas, 160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada.

"Lietuvoje Esu Laimingas..."

Lygiai prieš metus, taip pat gegužyje, į tėvų žemę sugrįžo pažangus užsienio lietuvių veikėjas, rašytojas daktaras Algirdas Margeris. Tai buvo paskutinė jo kelionė iš Čikagos į Vilnių. A. Margeris pasiilko Lietuvoje visam laikui. ELTOS korespondentas B. Bučelis neseniai susitiko su A. Margeriu.

Siūlome jūsų dėmesiui dalį jų pokalbio.

— Ar neprailgo metal be senų bičiulių?

— Išsiskyriau su senais, įsigijau naujų. Beje, draugų ir pažįstamų Lietuvoje niekad nestokojau. Jų draugė šiandieną ypač maloni — kartu džiaugiamės tėviškės darbais, sykiu pragyvenam bičiulių netekimą. Metai pastebimai retina mūsų gretas. Netekom Rojaus Mizaros, palydėjom amžinojoni poilsio vieton Kiprą Petrauską, Joną Ragauską...

— Teko girdėti susirūpinimų Jūsų sveikata?

— Kokia ji dabar? Kaip jaučiatės?

— Jungtinėse Valstijose buvau stipriai sunegalavęs. Į senatvę randasi aibės ligų. Dabar, atrodo, joms atsispyriau. Beliko viena — pati senatvė. Bet ir ji negula sunkia našta.

— Lietuvos skaitytojai, jau nekalbant apie užsienio lietuvius, žino esant Jumyse talentingą literatą. Ar rašote dabar ir jeigu taip — ką?

— Atvirai šnekant, plunksnų buvau primiręs. Ne todėl, kad jau atsisakiau literatūrinio darbo. Šiek tiek sirguliuavau, o svarbiausia — kaupiau įspūdžius. Supraskite, sugrįžti į tėviškę ir nepasmaguriuoti šia laime — sunku. Dabar vėl pradėdu rašinėti. Susitinku su redakcijų bendradarbiais — viską nors pažadu. O syki pažadėjus reikės tęsėti.

— Vis puoselėjau viltį parašyti platesnes medžiagas apie šiandieninę Lietuvą "Vilniai" ir

"Laisvei".

— Su kuop leidžiate dienas, laisvalaikius? Kaip įsikūrėte Vilniuje?

— Esu senelis. Turiu anūky. Jie — mano dienų palydovai. Esu tikras, kad nieko nėra palaimingesnio, kaip būti su vaikais — sūnumi, marčia, anūkais. O bendrauju su daugeliu vilniečių — rašytoju, žurnalistu, kultūros darbuotoju. Aplanko ir čikagiečiai, ar niujorkiečiai.

Gyvenu pas sūnų. Jis ekonomistas, turi gerą butą. Mūsų namas stovi gražiausiame Vilniaus kampelyje — Antkalnyje, prie pat pušyno.

— Kai kuriuose užsienio lietuvių leidiniuose pasirodė pranešimai, esą, Jūs norėtumėte grįžti į JAV, bet Lietuvos valdžios organai to padaryti neleidžia. Ką galėtumėte pasakyti apie šiuos pareiškimus?

— Jeigu taip būtų iš tikrųjų, aš, patikėkite manimi, nekalbėčiau su ELTOS korespondentu. Blogiausia atveju, mūsų pokalbis vyktų kitaip. Bet tokiems, švelniai kalbant, prasiimančioms jau atsakiau "Gimtojo krašto" savaitraštyje. Pakartojau jums, ir prašau šiuos žodžius ypatingai pabrėžti. Lietuvoje esu laimingas. Vadinasi, apie jokią grįžimą negali būti ir kalbos.

— Aš tikiuosi, kad šį mūsų pasikalbėjimą paskelbs "Vilnis" arba "Laisvė". Ką Jūs norėtumėte perduoti šių laikraščių skaitytojams?

— Kaip gydytojas, linkiu visiems geros sveikatos. Noriu taip pat palinkėti didelės sėkmės jų pažangiam kultūriniam darbe. O didžiausias mano palinkėjimas — mylėkite žemę, kurios vaikai esate. Mylėkite Lietuvą!

(M. Barausko nuotraukoje matome dr. A. Margerį kalbant su rašytoju A. Pociumi.)

Europiška Muzika

Dėl vestuvių, šokių, banketų ir kt.

22 metų patyrimo muzikantai

Prieinama kaina

Tel. Henrick — 534-2709, Toronto

Iš KLLD CK Raštinės

Vancouverio kuopos nariai per draugą A. Grinkų paaukojo apšvietos fondui sekančiais: P. Bukis \$1.00, Joe Jakub 10 c., J. Kundrot \$1.85, Ch. Makarevičius 10 c.

Torontoko pos narys A. Morkis — \$2.00.

Red Lake kuopos nariai — M. Deedas \$2.00.

A. M. Doveikai, hamiltoniečiai, \$7.00; Geo. Naujokas, Wilfrid, Ont., \$2.85, ir F. B. Kelly, Glen Meyer, Ont., \$1.55.

Sirdingas ačiū draugams už aukas.

KLLD CK

Lietuviai, kurie atostogoms ar kitais reikalais atvažiuojate į Miami, Fla., neužmirškite atsilankyti į Lietuvių Socialį Klubą. Čia kiekvieną sekmadienį 1 val. dieną yra duodami geri pietūs už žemą kainą. Po pietų, šokiai, susitikimai ir svečiavimasis.

Kuriems reikalingos informacijos gavimui kambarių vietiniai klubo nariai patars jums kaip ir kur juos gauti. Kviečia į svečius visus lietuvius

Lietuvių Socialis Klubas

2610 Northwest 119th Street

Miami, Fla. 33167

Telefonas: 688-4161

Gero

KAUNAS. — niais beržais I jaus sodelyje t: sitikimą su dra tuvos poezijos.

Gėlės — raud tas mūsų šird gula ant šalt. Jas deda Lietu čiai iš broliško kity respublikų

Nusilenkimas lietuvių poezij — Salomėjos nimui, pagarba vo tarsi iškili uvertiūra uno šventės.

Ketvirtą kar muno ir Neries nąjį Kauną at vasaris. Kiek džių poezijos n lių susirinko šventės dalyvi

pe — LTSR M pirmininko pav žinskaitė, resp ministras L. s Kauno miesto

sis sekretoriu gimtinėje vieš JAV lietuvių kėjal — I. M laikraščio red kas, profesori

Viršum Dain ba fanfarų ga kurą įžiebiam Rašytojų Sąj pirmininkas jos laureatas Mieželaitis. s

cinio komitet miesto DZD T jo komiteto duotoja Jani skelbia, kad Salomėjos Nė riausią met

paskiriamas Degutytei už "Pilnatis", ir za Antanas V

Prie mikro TSR liaudies nas Venclova Poetas A. Rašytojų sąj kina Kauno kus, jaunima

Gero Skrydžio, Poezijos Paukšte!

KAUNAS. — Po baltaliemėnais beržais Istorinio muziejaus sodelyje tarsi skuba į susitikimą su draugais ir ji, Lietuvos poezijos lakštingala.

Gėlės — raudonos, kaip karštas mūsų širdies kraujas. Jos gula ant šalto kapo akmenis. Jas deda Lietuvos poetai, svečiai iš broliškosios Moldavijos, kitų respublikų.

Nusilenkimas skambiosios lietuvių poezijos laikštingalos — Salomėjos Nėries — atminimui, pagarba revoliucijai buvo tarsi iškilminga ir rūsti uvertiūra unostabios poezijos šventės.

Ketvirtą kartą į miestą Nemuno ir Nėries santakoje, į senąjį Kauną atėjo Poezijos pavasaris. Kiek daug jų, nuširdžių poezijos mylėtojų ir bičiulių susirinko Dainų slėnyje. Šventės dalyvių ir svečių tarpe — LTSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotoja L. Diržinskaitė, respublikos kultūros ministras L. Šepetytis, partijos Kauno miesto komiteto pirmasis sekretorius K. Lengvinas, gimtinėje viešintieji pažangūs JAV lietuvių visuomenės veikėjai — I. Mizarienė, Vilniaus laikraščio redaktorius L. Jonikas, profesorius B. Kubilius.

Viršum Dainų slėnio suskamba fanfarų garsai. Šventės aukurą įžiebta Tarybų Lietuvos Rašytojų Sąjungos valdybos pirmininkas Lenininės premijos laureatas poetas Eduardas Mieželaitis. Šventės organizacinio komiteto vardu Kauno miesto DZD Tarybos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja Janina Narkevičiūtė skelbia, kad šiemet tradicinis Salomėjos Nėries prizas už geriausią metų poezijos kūrinių paskiriamas poetei Janinai Degutytei už eilėraščių rinkinį "Pilnatis", ir čia pat įteikia prizą Antanas Venclova.

Prie mikrofono — Lietuvos TSR liaudies rašytojas, Antanas Venclova.

Poetas A. Venclova LTSR Rašytojų sąjungos vardu sveikina Kauno žmonių darbininkus, jaunimą, inteligentiją, vi-

sus poezijos bičiulius, susirinkusius į šią šventę.

— Aš imuosi teisę išreikšti didelį mūsų, Moldavijos rašytojų, dėkingumą ir džiaugsmą už galimybę dalyvauti šioje šventėje ir noriu perduoti karštus mūsų darbo žmonių linkėjimus lietuvių tautai, — sako A. Lupanas.

Poetas A. Lupanas perskaito savo kūrinių — eilėraščių apie karą grėsmę, didžiausią mūsų dienų nerimą. Jį pakeičia šventės prizininkė poetė Janina Degutytė, ir jos eilėraščių "Prisikėlimas" tarsi susisaukia su svečio mintimis.

— Šiandien Moldavijos poetų lūpomis mus sveikina Moldavija. Leiskite ir man pasijusti jiems sveikinimą nuo Baltijos krantų, — kreipiasi į susirinkusius Lenininės premijos laureatas Edardas Mieželaitis ir skaito savo eilėraščių.

Pavelas Bocus, Violeta Palčinskaitė, Judita Vaičiūnaitė, Vacys Reimeris, Spiridonas Vandelis, Marcelijus Martinalis, Jefremas Baugas... Poetas keičia poetą, moldavas — lietuvi. Tai ir įvairaus kūrybinio braižo, ir amžiaus žmonės, bet kiek jų kūryboje bendro — gero pilietinio nerimo, gilios gyvenimo prasmės ir įvykių apmąstymo...

Prie mikrofono prieina geras lietuvių poezijos bičiulis, jos vertėjas į rusų kalbą, propaguotojas ir populiariuotojas — lietuvių literatūros komisijos prie TSRS Rašytojų sąjungos vadybos pirmininkas maksvietis rašytojas Levas Ozerovas.

— Tarybinė lietuvių poezija, — sako jis, — jau toli peržengė savo gimtinės ribas ir tapo visos Tarybų šalies tautų dvasiniu lobiu.

Ir vėl eilės... Jas skaito Vilija Šulcaitė, Dimitrus Matkovskis, Gediminas Astrauskas, Livijus Damianas, Algimantas Baltakis, Antanas Miškinis, Vytautas Karalius, Jonas Vatamanus, LTSR liaudies rašytojas Antanas Venclova, Kauno poetai — Aldona Puišytė ir Algimantas Mikuta. Koks

poetų gausumas, įvairumas! Tarp poetų eilių, tarsi atskleidamos mūsų poezijos ištakas, skamba liaudies dainos, kurias atlieka Kauno Politechnikos instituto vyrų choras, mišrus choras "Jaunystė". Didelė poezijos šventė pasibaigė B. Dvariono daina "Kur Nemunas teka..."

Po literatūrinio - muzikinio vakaro poetus tankiu ratu apsupo skaitytojai. Šventėje dalyvavę poetai — ir skaitę savo kūrybą, ir jos neskaitę: Albinas Bernotas, Antanas Drilinga, Ramutė Girkonaitė, Sigita Gedė, Jonas Graičiūnas, Kazys Inčiūra, Juozas Marcinkevičius, Eduardas Selelonis, Vladas Šimkus, Paulius Širvytis ir kiti prašomi autografų.

Poezijos pavasaris — kasmetinė tradicinė poetų kūrybinė ataskaita skaitytojams prasidėjo... Gero tau skrydžio, poezijos lakštingala, viršum žaliųjų klonių, poetiškos Tarybų Lietuvos žemės!

Pranas Mikuckas
"Tiesos" koresp.

Miami, Florida

Daug kas iš Kanados lietuvių vyksta į saulėtą Floridą, daugiausia į Miami, praleisti atostogas bei atsigaivinti šiltu oro žiemos metu. Yra kanadiečių apsigyvenusių nuolatiniai. Jeigu kas iš LB skaitytojų atsilankysit Miami, tai nepamirškite atsilankyti į lietuvių klubus. Ten susipažinsite su daugeliu "papų" ir "mamų", kuriuos sudaro 95 procentai pensjonierių.

Miami miestas nesusisiekia su Atlantu. 1913 metais pirmas tiltas (medinis) buvo pastatytas tarp Miami miesto ir Miami Beach (paplūdimio). Vėliau miestas buvo įkorporuotas. Miesto augimas prasidėjo 1920 metais ir nesustojo augęs dangorėžiais, apartamentais, viešbučiais, moteliais ir t. t. Miami miestas turi ir šiokią tokią lengvąją industriją.

Miestas buvo sugriautas uraganu 1926 metais, rugsėjo 18. Per uraganą žuvo 113 žmo-

Verdun, Montreal, Que.
Mirus Juozui Manstavičiui, reiškiamame gilia užuojauta jo žmonai Elenai, dukterei Birutei, sūnams Jonui ir Robertui.

J. Brazdžius P. Juška
J. Striška J. Čiptytis

Sudbury, Ont.

Mirus

Onai Šimkonienei

Reiškiamame gilia užuojauta velionės liūdinčiam vyrui, dukteriai ir visiems jos artimiesiems. Kartu liūdimė netekę draugės ir tautietės.

O. Vilkelienė A. Pažerionė
A. M. Guobal J. O. Žilutal
E. Račienė P. Alksnis
E. Gužauskienė J. Indriūnas
A. J. Damašiai J. Leskevičius
W. E. Kauzonai A. Jurgis
J. Rožukas

Toronto, Ont.

nių, beveik 9 šimtai buvo sužeista, o 47 tūkstančiai liko benamiais. 1930 metais gyventojų skaičius sumažėjo (matomai dėl krizės). Dabartiniu metu, kasmet pribūna nuolatiniam apsigyvenimui po 200,000. Juodosios rasės žmonės čia yra ramesni, negu kitose valstijose.

Apie vidurį Floridos dažnai įvyksta viesulai, pridarydami daug nuostolių gyventojams.

Čia yra geltonų flamingų, povų, papūgų ir kitokių paukščių, krokodilų. Daug ką gali matyti, ko Kanadoje nėra. Myliu saulę, giedrą, bet gyventi nuolatos — ne.

M. S.

Įvairenybės

Miestų apšvietimas iš oro

Tarybų Sąjungos inžinieriai tiria, kaip pakabinti didžiulius šviestuvus, kad jie įstengtų naktį apšviesti visą miestą.

Pirmas bandymas buvo atliktas, panaudojus didžiulę lempą, pritvirtintą prie prišūto baliono.

Specialistai tikisi, jog pritaikius tokį apšvietimo būdą būtų galima žymiai sumažinti eismo nelaimės, pasitaikančias dėl blogo apšvietimo.

Siurblys gatvėms

Anglijoje sukurtas aparatas, primenantis milžinišką dulkių siurblių aikštėms, gatvėms ir kiemams valyti.

Juo greit ir švariai atliekami visi darbai.

Avarijoms išvengti

Spidometrai rodė 35 kilometrus į valandą greitį, ir staiga automobiliai susidūrė "kaktą į kaktą". Atrodo, kad be rimto remonto čia neapsieisi. Bet nei mažiausio įbrėžimo!

Vakarų Vokietijos inžinieriai bando galingus amortizatorius, pagamintus iš plastinių medžiagų.

Galima Siųsti Pinigus į Lietuvą
ir gauti daugiausia už juos.

Nereikia mokėti už persiuntimą, tiklatai išpirkti JAV dolerių sertifikata. Duokit savo giminėms 4 sykius daugiau, negu jie gautų rubliais. Jūsų giminės patvirtins tą.

Tiktai JAV dolerių sertifikatai įgalins jūsų giminės nusipirkti viską, ko jie nori — maisto, drabužių ir daugelį kitų dalykų — amerikinių, Vakarų Europos ir vietinių — specialiose Vneshposyltorg dolerinėse parduotuvėse labai žemomis specialiomis dolerinėmis kainomis. Jūsų giminės patvirtins tą.

Pilna garantija. Jokio mokesčio.

Absoliučiai nereikia mokėti jokio mokesčio, nei gavėjui, kadangi išlaidas padengia Vneshposyltorg.

Siųskit dabar. Tiklatai per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23-rd Street

New York, N. Y., 10010, USA

Reikalaukit mūsų veltul duodamo katalogo.

Naujas Vilniaus rajonas.

(K. Liubšo nuotr.)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos kaina:

Kanadoj ir visur kitur \$5.00 metams; pusmečiui \$2.50.

LIAUDIES BALSAS

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

PO DIDŽIOJO STURMO

Didysis šturmas Kanadoje — rinkiminė kampanija — jau praėjo. Reikia pasakyti, kad šis "šturmas", su tam tikromis išimtimis, buvo daug švaresnis. Partijų politikieriai buvo atsargesni, vengė negražių užsipuldinėjimų, niekinimo. Tiesa, konservatai ir liberalai buvo truputį "susikirtę" dėl neteisingo perstatymo jų atsinešimo linkui Kvebeko, bet į galą kampanijos tas ginčas buvo likviduotas. Abi partijos griežtai pasmerkė tuos, kurie griebėsi šmeižtų. Konservatai pasmerkė organizacijas, kurios stengėsi primesti premjerui Trudeau "komunizmą". Pats Diefenbakeris siūlė, kad premjeras trauktų į teisimą šmeižikus. Premjeras Trudeau pasmerkė liberalus, kurie neteisingai puolė Stanfieldą, būk jis nori padalinti Kanadą. Komunistų lyderis Kashtan pasmerkė komunistinio baubo naudojimą prieš premjerą, kaip ir prieš kitus.

Kad atsirado organizacijų, kurios griebėsi šlykščios propagandos prieš liberališkesnius žmones, pažangesnius liberalus, nėra jokio dyvo. Istorija žino, kad bažnytiniai lyderiai, ypač katalikų, visuomet stojo su reakcija. Štai vėlesni pavyzdžiai:

Kai naciai įsiveržė į Lenkiją, Vokietijos evangelikų (liuteronų) bažnyčios vadovai išleido sekantį pareiškimą:

"Vokiečių Evangelikų Bažnyčia stovi tikroji draugystė su Vokietijos likimu. Bažnyčia pridėjo prie plieno ginklų savo nenugalimą ginklą iš dievo žodžio..."

"Mes jungiamės šioje valandoje su mūsų žmonėmis maldoje už mūsų reicho fiurerį, už ginkluotą jėgą, ir už visus tuos, kurie atlieka savo pareigas už mūsų faterlandą".

Romos katalikų bažnyčios vyskupas Vokietijoje išleido tokį pareiškimą:

"Šioje sprendžiamoje valandoje mes šaukiame savo katalikus kareivius, būnant ištikimais fiureriui, atlikti savo pareigas ir būti pasirėngusiais atiduoti savo gyvybę.

"Mes kreipiamės į ištikimuosius dalyvauti karštoje maldoje, kad dievo apveizda padėtų laimėti šį karą tėvynės ir žmonių labui".

Neatsilikio nuo vokiečių ir nekurie lietuviški aukšti dvasininkai.

Tad visai nenuostabu, kad ir Kanadoje nekurie bažnyčių lyderiai, birčistai ir guzenkos nepagailėjo pinigų paskleisti šimtus tūkstančių pamfletų prieš demokratiškesnius žmones. Jie niekad nepraleidžia progos "gelbėti pasaulį nuo komunizmo".

Šiuos žodžius rašant, rinkimų rezultatai dar nežinomi. Nežiūrint to, kuri partija sudarys vyriausybę, Kanados žmonėms negalima nuleisti rankų. Yra gerai žinoma, kad pas mus vyriausybės atlieka reikiamas reformas visuomenei reikalaujant. Visuomenė turi aktyviai dalyvauti šalies ir savo interesų gvidenime, politikos nustatyme.

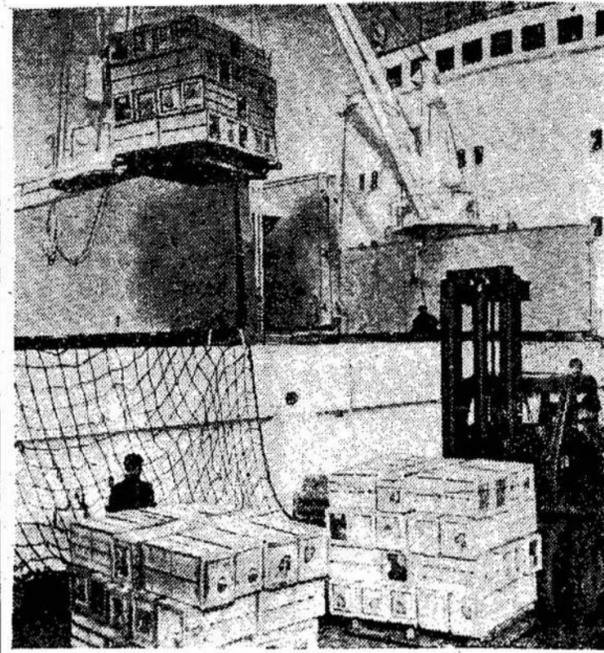
ŽEMINA IDEJĄ IR VISĄ JUDEJIMĄ

Praėjusią savaitę, susirinkus prie Toronto miesto rūmų 40,000 žmonių sutikti premjerą Trudeau, grupė Vietnamo karo priešininkų (apie 15 jaunų žmonių) pradėjo šaukti: "Trudeau assasin! Trudeau assasin!"

Kiekvienam aišku, kad Kanados politiką nustato ne vienas žmogus. Galima dar paklausti, kelios gi darbininkų unijos priėmė rezolucijas, kad Kanada neparduotų ginklų Jungtinėms Valstijoms?

Tie vyriokai ir mergiotės būtų daug daugiau naudos padarę, jeigu jie būtų įteikę premjerui peticiją. O tokie šūkalavimai tikrai žemina pačią idėją, patį judėjimą.

Daug kas Kanadoje kritikuoja vyriausybę, kad nesulaiko ginklų pardavimo Jungtinėms Valstijoms. Bet šis klausimas nėra taip lengvai įvykdomas. Veikiausiai dar daugiau pasipriešintų, jeigu būtų tai padaryta. Kiti prakeiktų visus, jeigu dėl to Kanadai tektų nukentėti ekonominiai. Kita, ar tikrai tas prisidėtų prie sulaukymo karo? Tokį klausimą reikia svarstyti, diskusuoti, išsiaiškinti.

Nuolat ūkčioja laivų sirenos Klaipėdos jūrų prekybos uoste. Beveik kiekvieną dieną čia atplaukia prekybiniai laivai su Lenkijos Liaudies Respublikos, Vokietijos Demokratinės Respublikos, Švedijos, Prancūzijos ir kitų Europos valstybių vėliavomis. Tarybiniai ir užsienio šalių laivai į Klaipėdą atgabena įvairius krovinius: pietų kraštų vaisius, Kubos cukraus pufabriką, chemikalus ir daug kitų prekių, kurias Tarybų šalis perka užsienyje. Pakrautais triumais laivai palieka ir Lietuvos uostą. Iš Klaipėdos į užsienio šalis eksportuojamas mazutas, akmens anglis, Klaipėdoje pagamintos medžio drožlių plokštės, celiuliozė ir kitos prekės.

Nuotraukoje matome, kaip iš "Italijos" švedų laivo iškraunami apelsinai. (A. Aleknavičiaus nuotr.)

Revoliucija Apšvietoj?

N. AUKŠTUOLIS

Daugelyje universitetų po visą pasaulį buvo išsiveržusios studentų demonstracijos, reikalaujant pertvarkyti mokslo sistemą. Ypač labai kovingai demonstravo ir dar tebedemonstruoja studentai Francijoje. Bet buvo nemažai studentų išstojimų ir JAV ir Kanadoje. Bruzda studentai su savo reikalavimais ir Jugoslavijoje, Anglijoje. Pasirodo, kad šis studentų sambrozdis turi pagrindą. Tą įrodo ir Ontarijos provincijos komiteto apšvietos klausimu raportas.

Komitetas, susidedantis iš 21 eksperto, vadovybės teisėjo Ammett Hall, paskelbė raportą iš 221 puslapio. Raportas įteiktas Ontarijos seimeliui. Šiame raporte, kuris buvo paruoštas per tris metus, siūloma tiesiog apversti kojom aukštyn visą dabartinę apšvietos sistemą.

Raportas rekomenduoja panaikinti mokyklų subjektus, kaip jie yra žinomi šiandien, panaikinti skirstymą į skyrius, darbą namuose, formalius egzaminus ir skyrių aukštį, lyginant su kitais.

Raportas rekomenduoja visai naują sistemą. Siūloma daugiausia kreipti atydą į individualius atradimus, tęsti nuolatinių mokymų, išdirbti lankstų kurikulumą. Rekomendacijų šerdis: Gyvent ir mokintis.

Raportas siūlo panaikinti mokyklų ir vadovėlius, o daugiau į

mokyklų kategorijas ir jų pavadinimus, neišskiriant nei pradinį ir vidurinių, akademių, užsiėmimo ir komercinių.

Būtų panaikintas Robertso Planas, pagal kurį studentai, tėvai ir mokytojai buvo vertiami nutarti studento mokslo kryptį mokslo pradžioje.

Tryliktas skyrius būtų panaikintas, o mokslas nuo pat darželio per 12 metų eitų be pertraukos.

Vietoj studijavimo atskirų subjektų, kaip geografijos, biologijos ir t. t., mokslas suktytųsi apie bendrus klausimus, kaip komunikacijos, humanitarizmas, gyvenimo sąlygos ir t. t.

Moksleiviai būtų integruoti, mokinami visi kartu. Dabar jie skirstomi atsižvelgiant į gabumus. Akli, raiši, indijonų vaikai ir t. t., būtų lavinami kartu. Bet didelėse, moderniškosiose mokyklose būtų provincijų užlaikomi specialistai, kurie padėtų pagalbos reikalingiems moksleiviams.

Siūloma duoti moksleiviams veltui dantų ir akių priežiūrą.

Būtų panaikintas taip vadinamas korporalinis baudimas (diržu). Visi moksleiviai būtų lavinami kalbėti francūziškai per pirmus keturis metus. Visi knygynai būtų pavesti mokyklų tarybų žinion.

Būtų steigiamos mokyklos parkuose, konservacijos apylinkėse. Mažiau atydos kreiptųsi į frankcijų.

moksleivių pažiūras linkui kurikulūm.

Būtų duodami veltui pusryčiai, kur yra reikalingas.

Visos indijonų mokyklos rezervatuose būtų perduotos mokyklų tarybų žinion. Suteiktas specialus mokymas nomadiškiems indijonams.

Mokslas būtų paverstas saviavaldinga profesija. Konsoliduotos visos mokytojų organizacijos. Nuolatos būtų šalinami netikę mokytojai.

Pirmieji metai aukštesiose mokyklose būtų veltui.

Dar vienas įdomus klausimas. Raportas rekomenduoja surasti kitus būdus apšvietos finansavimui, panaikinti apšvietos taksus ant nuosavybių.

Šio raporto filosofija: Apšvietos vieningumas įvairume. Moksleiviai būtų laisvi budavoti savo pajėgas, siekti savo interesų ir padėti vienas kitam.

Komitetas, tačiau, sako, kad ne mokyklos užduotis paruošti jaunimą darbams. Jos užduotis, sako raportas, yra vystymas estetiškesnės visuomenės.

Būtų įsteigtas tam tikras organas (ombudsman), kuris išklaustų studentų skundus.

Klausimas, žinoma, kaip į šį raportą pažiūrės seimelio nariai. Yra daug visokių raportų, bet mažai kas iš tų raportų yra vykdoma gyveniman.

Ties Gargždais Trykšta Nafta

Geologijos ir gelmių apsaugos valdybos viršininkas Vladas Mikalauskas papasakojo:

— Lietuvos geologai seniai svajojo surasti naftą. Paeškos praktiškai pradėtos 1959 metais. Pradžioje darbai buvo atliekami centrinėje ir vakarinėje respublikos dalyse. Pastaraisiais metais pagrindinis dėmesys sutelktas į vakarų Lietuvą.

Jau išgręžus Gargždų plote pirmąjį 2,000 metrų gręžinį. Šiuo metu vietovėje, geologų spėjimas pasitvirtino. 1967 m. iš gręžinio buvo gauta pirmoji lietuviška nafta. Be šio, buvo išgręžti dar penki gręžiniai. Juose visuose irgi aptikta nafta arba jos pėdsakai. Išgręžus septintąjį gręžinį, naktį iš gegužės 31 d. į birželio 1 d. ištryško pramoninės naftos fontanas. Kiekvieną parą šis fontanas išmeta 45-50 kubų aukštos kokybės naftos.

Tuo pačiu metu panašiose uolienose nafta buvo surasta ir Kaliningrado srityje, tik šiek tiek giliau. Tai patvirtina, kad pietų Pabaltijo vakarinėje dalyje tikrai yra susikaupusi pramoninė nafta. Kiek ji išplisusi? Dabar atsakyti į šį klausimą sunku. Geologai turi kruopščiai iširti, nustatyti naftos atsargas.

HONG KONG. — Čia pasiekė žinios, kad Kwantungo ir Kwangsi provincijose vyksta nemaži susikirtimai tarp dviejų frankcijų.

Pa

Kai šias rinkimai, žiniosite, kas Tas reiš turės pras rinktieji tu žadus.

Tai svar

Kalbant pasakyti, k riai buvo a

Jie pam žmonės neb eityje buv labai maža

Pažadai o galimybė kitas.

Realybė, viską nusv

Kanados vaidmenį las. Tai ne

Ne vien "receptų", šė kaip į s

Šis fakt duotas tik čiai padar O prie kusi.

Viso pa tos į Frar

Kai šias veikiausia mųjų be

Jie parod: Bet įvy Francijoje acija taig negalės b

ir De Ga

Tai įsp

Vietoje

Jungtin tartį, pas nių ginkl

Kai ku ravo, kai kitos sus

Pavyzd riausybė

Galima sutartį ir faktas nukliniai

ti, tai g šiai civil

žmonijai. Tos ša ja, kad nuklinius nors aps labai kly

Nuklin naudojan ri žiti.

TORO: miesto s

Toronte, ninkai ir

Streiki susitarta landą.

Pastabos

Kai šias pastabas skaitysit, rinkimai jau bus praėję ir jau žinosite, kas išrinkti.

Tas reiškia, kad nuo dabar turės prasidėti darbas — išrinktieji turės pildyti savo pažadus.

Tai svarbiausia.

Kalbant apie pažadus, reikia pasakyti, kad šiemet politikieriai buvo atsargesni.

Jie pamatė, kad Kanados žmonės nebetiki į pažadus. Praeityje buvo jų labai daug, bet labai mažai išpildyta.

Pažadai yra vienas dalykas, o galimybės juos išpildyti — kitas.

Realybė, įvairių ratelių įtaka viską nusveria.

Kanados gyvenime didelių vaidmenį vaidina JAV kapitalas. Tai neužginčijamas faktas.

Nė vienas yra siūles visokių "receptų", bet jie visi atsimušė kaip į sieną.

Šis faktorių gali būti likviduotas tikrai taip, kaip kubiečiai padarė.

O prie to Kanadą nėra linkusi.

Viso pasaulio akys nukreiptos į Franciją.

Kai šias pastabas skaitysite, veikiausiai jau bus žinomi pirmųjų balsavimų rezultatai. Jie parodys, kur link Francija.

Bet įvykiai, kurie tik įvyko Francijoje, užsistovėjusią situaciją taip sukrėtė, kad ji jau negalės būti atstatyta, net jei ir De Gaulles laimėtų.

Tai įspėjimas kitoms šalims. Vietoje stovėti pavojinga.

Jungtinės Tautos užgrybė sutartį, pasisakantią prieš nuklinių ginklų platinimą.

Kai kurios šalys visai ignoravo, kaip Francija ir Kinija, kitos susilaikė.

Pavyzdžiui, Indija, kurios vyriausybė bauginasi Kinijos.

Galima visaip galvoti apie sutartį ir nuklinių ginklus, bet faktas yra faktas, kad jeigu nukliniai ginklai bus panaudoti, tai greičiausiai bus galas šiai civilizacijai, jei ne visai žmonijai.

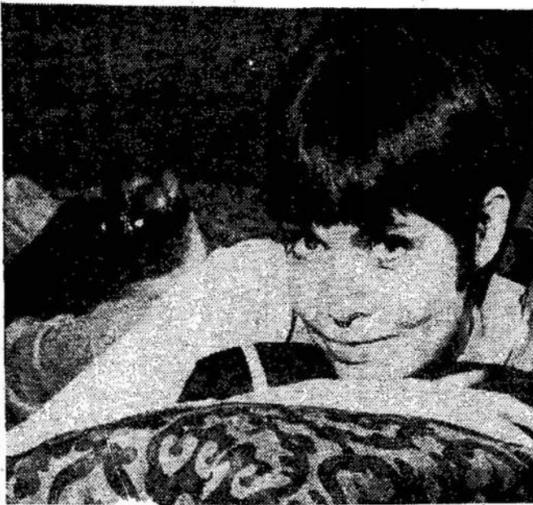
Tos šalys, kurios dar galvoja, kad jos, pasigaminusios nuklinių ginklus, galės kada nors apsiginti, reikalui kilus, labai klysta.

Nukliniai ginklai negali būti naudojami, jeigu žmonija nenori žūti.

J. Y.

TORONTO. — Sustreikavo miesto sanitacijos darbininkai Toronte, didžiųjų ežerų jūrininkai ir bravorių darbininkai.

Streikai įvyko todėl, kad ne susitarė dėl kelių centų į valandą.

Barbara Feldon, aktorė, kuri vaidina "Agent 99", televizijos pastatyme "Get Smart".

Ką Kiti Rašo

Ar jau galas lietuviškų klebonų diktatūroms?

Sunku dar tuo tikėti, bet galimas daiktas, kad jau artinasi galas ir lietuviškų klebonų diktatūroms. Pradžią jau padarė "Prisikėlimo parapijoje".

Kanadoje, kurioje klebonauja dipukas klebonas T. P. Barius. Pats klebonas ir paaiškina:

"Tikrai, čia tai naujas dalykas. Kiek man žinoma, dar ir dabar tebesame vienintelė lietuvių parapija išėjusioje, išdrįsusi suorganizuoti parapijos tarybą tokioje formoje ir su tokiomis galiomis.

Šiam užsimojimui mintį ir paskatinimą davė Vatikano santaryba. Principe ji pamirštam pasauliečiui tikinčiam gražina savivaldos teises. Buvo įprasta, kad visus parapijinius reikalus tvarkė klebonas. Dabar gi einama prie to, kad ta klebono karina, galia ir valia, ypač ekonominiuose reikaluose, būtų pasidalyta tarp jo ir parapijiečių".

Aišku, kad naujų laikų šviesa negali aplenkti ir parapijonių. Jie irgi nebenori būti klebonų už nosies vedžijami. "Prisikėlimo parapijos" klebonas numato ateitį ir stengiasi jai iš anksto pasiruošti.

— Laisvė

Paneigia meius

Brooklyne leidžiamas "Vienybės" laikraštis, gegužės 10 rašė:

"Telšių katedros bažnyčioje gaudžia vargonai. Tikintieji — daugiausia vyresnio amžiaus žmonės — ir šiaip jau būrys smalsuolių laukia, kai vyskupu bus konsekruojamas monsinjoras Juozapas Pletkus.

"J. Pletkus — 73-čius metus einantis vyras. Gimęs netoli Grinkiškio, Gujėnų kaimo valstiečių šeimoje. 1921 metais Kaune įšventintas kunigu. Kunigavęs daugelyje Lietuvos vie-

tų. Mirus Telšių vyskupui P. Maželiui, Telšių vyskupijos kapitula išrinko jį kapituliniu vikaru — vyskupijos valdytoju, o Klaipėdos tarėjai — prelatūros valdytoju.

"Pernai, kovo mėnesį, J. Pletkus paskirtas Telšių vyskupijos ir Klaipėdos prelatūros apaštališkuoju administratoriumi".

Čikagoje save vadinęs katalikišku, laikraštis "Draugas" daug kartų rašė, kad Lietuvoje katalikų kunigų nelikę. Kurie nepabėgo, tai pakarti ir sušaudyti, ir kad katalikybė baisiai persekiojama. Nekurie melagaliai netgi kalbėjo, kad Lietuva apgyvendinta mongolais, lietuvių joje nelikę.

O tikrovė rodo visai ką kitą. Yra Lietuvoje ir kunigų, ir vyskupų, ir dar naujai įšventinami kunigai ir vyskupai.

Tikyba nepersekuojama. Jei bažnyčių skaičius sumažėjo, tai dėl to, kad daugelyje vietų patys katalikai palaikė jas nebereikalingom. Uždaryti bažnyčią, paversti ją kita įstaiga, reikalinga, kad du trečdaliai parapijiečių už tai pasisakytų.

Jaunesni žmonės ypač nepaiso bažnyčių. Ir pranešime, atspausdintam "Vienybėje", sakoma: "Tikintieji — daugiausia vyresnio amžiaus žmonės".

Amerikos lietuviai turistai nori patirti, kas lanko bažnyčias Lietuvoje, taigi sako pastebėję tik senutes ir senelius. Senutės kai kur anūkėlius atsiaveda, bet ne paauglius jaunus žmones.

Senieji retėja. Jaunieji nepaiso, taip ir mažėja bažnyčių skaičius, nors šalies įstatymai nžtikrina religinę laisvę.

— Vilnis

— Laisvė

lšpūsto optimizmo grėsmė

Praėjusį trečiadienį Jungtinių Tautų Asamblėja priėmė branduolinių ginklų neplėtimo sutartį. Prezidentas Johnsonas

buvo atvykęs specialiai tautų atstovus pasveikinti.

Gerai, žinoma, kad po daugiau kaip ketverių metų derybų susitarta nebeleisti branduoliniams ginklams plėtotis. Mes karštai sveikiname kiekvieną susitarimą ginklavimuisi apriboti.

Už sutartį kovojo Tarybų Sąjunga, Jungtinės Valstijos ir Anglija, kurios jau gerai branduolinius ginklais ginkluotos.

Prancūzija ir Kinija jau pasakė nieko su šia sutartimi neturėsiančios. O jos branduolinius ginklus jau pasigamina. Jas paseks ir kitos didesnės šalys, kaip greitai jos išmoks ir pajėgs atominiais ginklais apsiginkluoti.

Taigi, puiku, kad kas nors padaryta, bet perdėtas optimizmas gali tik pakenkti nusiginklavimo reikalai. Žmonės gali pamanyti, kad jau nebereikia budėti ir nerimauti, kad pagaliau jau prabilo blavus protas vietoje žudymo ginklų. Tuo tarpu, kol tie ginklai nesunaikinti, kol jie kieno nors rankose, jie yra baisi grėsmė.

— A. Bimba

42 milijonai

Tarybų Sąjungos Jaunųjų Komunistų Sąjunga turi 23 milijonus narių. Prie to yra jaunesnių vaikų Pionierių organizacija. Pati Komunistų partija turi kiek mažiau už jaunuosius komunistus, bet taigi didelė ir galinga.

Komunistų įtėkmė liaudyje yra labai didelė.

1939 metais visame pasaulyje buvo 43 komunistų partijos su 4,200,000 narių.

1957 metais jau buvo 75 partijos su 33 milijonais narių.

1962 metais — 90 partijų su 42,500,000 narių.

Siemet yra kur kas daugiau. Idomu, kad kapitalizmo šalyse didžiausios partijos Italijoje ir Prancūzijoje, o abi jos yra katalikiškos.

Vatikano anatemos komunistams nedaug kenkė. Dabar ir Vatikanas keičia politiką.

— V. Andrusis

Ginklų pavojus

Tik neseniai iš paties prezidento lūpų girdėjome, kad per 68 metus JAV nuo šaunamųjų ginklų žuvo 750,000 amerikiečių, t. y. daugiau, negu per visus karus, kuriuose JAV dalyvavo. Tai pasėka mūsų amerikinio gyvenimo būdo — žmogaus auklėjimo būdo.

Toliau, Johnsonas pareiškė, jog vien tik praeitais metais įvyko 50,000 ginkluotų apipėšimų. 44,000 žmonių nukentėjo nuo ginkluotų užpuolikų, buvo nužudyti 5,600 žmonės.

Pagaliau, patys žmonės išsijudino kovoti prieš tokį gyvenimo būdą: prieš skurdą, badą ir stoką mokslo beturčiams. Tai pamatinė priežastis visų blogybių. Tik sveikam kūne gali būti sveikas protas. Kada

ŠYPSENOS

Atsargumas žalos nedaro

"Aš nenoriu turėti savo namuose abstraktinių piešinių", pasakojo moteris kaiminkai. "Matote, aš turiu šešiolikos metų dukterį".

"Bet ką tavo dukters amžius turi bendro su abstrakčiu menu?", stebėjosi kaiminka.

"Matote, žiūrint į abstraktų paveikslą negali pasakyti, ar jis padorus, ar ne."

Gal ir jam padės

"Su tavim nieko pavojingo nėra", gydytojas drąsino pacientą. "Viskas ko reikia, kad tu nebūtum taip įsitemęs. Štai ką aš darau: pareinu namo, išgeriu stikliuką, o paskui mano žmona truputį pamasažuoja, apkabina, pabučiuoja ir visos mano bėdos pračina. Kodėl jūs nepabandot taip?"

"Labai gerai, gydytojau", atsakė pacientas su entuziazmu. "O kuomet jūsų žmona būna namie viena?"

Pranašystė išsipildė

Biznierių buvo patrauktas į teismą ir jam grumojo kalėjimas.

"Taip, aš žinau, kad parodymai tvirtai kalba prieš mane", aiškinosi žmogus. "Bet aš turiu penkiasdešimt tūkstančių dolerių, kurie kovos už mane".

"Kaip jūs advokatas", užtikrino advokatas, "galiu pasakyti, kad jūs neisite į kalėjimą su tiek pinigų".

Ir jis nėjo. Kai jį galų gale pasiuntė į kalėjimą, jis nebeturėjo tų \$50,000.

WASHINGTON. — Viceprezidentas Hubert Humphrey pareiškė, kad jis nekeistų JAV politikos, jeigu būtų išrinktas prezidentu.

Buvo paskleisti gandai, kad jis stotų už baigimą karo Vietnamu.

PARYŽIUS. — Derybos tarp Šiaurės Vietnamo ir JAV atstovų nepadarė jokio progreso. Posėdžiai vyksta syki į savaitę.

Beje, sakoma, kad pertraukų metu per pasikalbėjimus daugiau atliekama, negu per posėdžius.

bilijonai leidžiami žudymui kitos šalies nekaltų žmonių bus naudojami sveikam auklėjimui ir mokslinimui savų žmonių, tos blogybės bus prašalintos. Kada vaikai bus mokomi naudojimo užsiėmimo, mokomi gerbi vieni tikus, išnyks neapykantos vienos rasės prieš kitą, vienos tautos prieš kitą; jaunimas atsisakys žudyti ir karo lauke už imperialistų interesus.

— Alisė Jonikienė

Montrealo žinios

Menininkai Tikrai Bus

Pasklido gandai, kad ryšium su Didžiųjų ežerų jūrininkų streiku tarybinis laivas Puškinas su lietuviais menininkais gali nepribūti. Tai netiesa, nes Didžiųjų ežerų laivų jūrininkų streikas neliečia jūrų laivų.

Taigi, Lietuvos menininkai bus ir viskas įvyks taip, kaip yra skelbiama. Visi kviečiami atsilankyti ir išgirsti juos.

Rep.

Montrealiečių Kronika

Liūdna žinia

S. Petronienė gavo žinią, kad mirė jos jauniausia sesutė T. Lietuvoje.

Giliausia užuojauta S. Petronienei ir šeimai, taip pat kitiems artimiesiems Lietuvoje ir Kanadoje.

Apsivėdė

K. Milius, montrealietis, apsidė su F. Martinaite, detroitiete.

Jaunojo mamytė M. Milienė džiaugiasi sulaukusi jaunos ir gražios marčios.

Buvo išvykę

H. ir V. Vanagai buvo išvykę į New Yorką ir Washingtoną aplankyti savo gimines ir artimus draugus J. ir A. Laurinčiukus.

Sugrįžę džiaugiasi pavykusia kelione, taipgi perdavė lin-

kėjimus nuo mūsų artimų draugų.

Malonu buvo pasikalbėti.

Gražūs piknikai

Prieš kiek laiko buvo LB rėmėjų piknikas, kuris labai gerai pavyko. Apie tai buvo jau rašyta. Birželio 16 įvyko šv. Kazimiero parapijos piknikas pas mūsų mielus Juozą ir Valeriją Vektarius, prie žaliuojančių medžių ir puikaus ežero. Buvo daug žmonių, kurie gražiai pasilinksmino šviežiame ore.

Buvo graži programa, vedama labai gerai.

Tai labai puiki vieta, labai malonus šeimininkai. Ačiū jiems.

Rengia pikniką

Montrealo Lietuvių Sūnų ir dukterų Pašalpinė Draugija rengia pikniką liepos 21 dieną gražioj S. Skruibių vasarvietėj. Bus visokių pajvairinimų. Kviečia visus dalyvauti.

J-na

Atsisveikinant Su Montrealiu

Dar taip neseniai, rodos, tik vakar skridau lėktuvu Maskva - Montrealis, o štai, beveik keturi mėnesiai ir jau reikia atsisveikinti.

Į Montrealį atvykau pas savo gimines A. A. Mikulius vasario 19 d. Mane jie labai gražiai sutiko ir visą laiką globojo kaip tikrą savo dukrą. Ilgus vakarus dalinomės įspūdžiais apie Tarybinę Lietuvą, apie ar-

timuosius gimines, draugus ir pažįstamus. Dėka jų pastangų man teko pažinti kanadietišką gyvenimą ir aplamai daug ką pamatyti. Už tai aš esu labai dėkinga savo giminiams — tetai ir dėdei A. A. Mikuliams. Bgyvendama Kanadoje sutikau daug lietuvių, kurie buvo nepaprastai draugiški, nuoširdūs ir labai malonūs žmonės. Nors čia gyvenau trumpai, bet pajutau, kad Tėvynės meilė, pasiilgimas artimųjų yra nepaprastai didelis. Mes susitikę, kiekviena proga, turėjome daug ką kalbėti, dalintis įspūdžiais apie savo gimtąjį kraštą. Man džiugu, kad šie draugiški ryšiai tarp lietuvių, kuriuos skiria platusis Atlantas, yra gana dideli ir nuoširdūs.

Daug padėkos žodžių noriu pasakyti visiems lietuviams, su kuriais teko susitikti Kanadoje. Aš sutikau žmones, kurie iš visos širdies padėjo pažinti Montrealio miestą, 1968 ekspo, aplankyti Kanados apylinkes, susipažinti su švietimo darbu mokyklose.

Visiems Kanados lietuviams nuoširdžiausias ačiū.

A. Zemeckienė

LIMA. — Per žemės drebėjimą Peru, Pietų Amerikoje, 16 asmenų buvo užmušta, virš 100 sužeista ir 9,000 padaryti benamiais.

LIETUVOS MENININKŲ KONCERTAS

Penktadienį, Birželio 28 d.

MONTREALYJE

PLATEAU Salėje (Lafontain Parke)

PROGRAMOJE:

- ★ Vilniaus Filharmonijos kamerinis orkestras — vadovas SAULIUS SONDECKIS
- ★ Konservatorijos liaudies instrumentų orkestras — vadovas PRANAS TAMOŠAITIS
- ★ Vilniaus Operos ir Baletų teatro solistas EDVARDAS KANIAVA

Kviečiame Montrealio ir apytinkės Lietuvos dalyvauti.

Pradžią 8 val. vakare Ižanga \$3.00
Mokslėiviams \$1.50

Kviečia: D. L. K. VYTAUTO NEPRIGULMINGAS KLUBAS

Iš anksto bilietų galima įsigyti:

DLK Vytauto Neprikl. Klube,
2159-61 St. Catherine St. E.,
Montreal 24, Que. - Tel.: 522-2353

P. Adomonio Apraudos Įstaigoje,
3907-A Rosemont Blvd.,
Montreal 36, Que. - Tel.: 722-3545

HILL TOP MOTEL

Route 17 West Vaudreuil, Que.

33 kambariai, maudymosi baseinas, arklukai pajodinėjimui, pirmos klasės valgykla su pilnu laisniu, rami vieta pailsėti. Butai dėl nuo 2 iki 8 asmenų.

Motelis randasi ant kelio 17-to apie mylia į vakarus nuo Dorion, Que.

Rezervavimui vietos prašome telefonuoti: 234-4591 arba 453-3401.

Savininkas A. NAGINÉ

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovų uždangalus, kilimus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patarnavimas.

20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Skaudžiai Sužeidė Kunigą Politikierį

MONTREAL. — Čia buvo sunkiai sužeistas kunigas Hubert Falardeau, populiarus darbininkas ir politikierius, kandidatavęs į federalį parlamentą. Auto prietikis, kuriame šis kunigas buvo sužeistas, labai įtariamas.

Automobilis atsimušė į kitą automobilį ir paskui užsoko ant šaligatvio, kur ėjo kunigas. Jis buvo labai sukrėstas, rėšas pertemptas, kaklo raumenys pertempti, galva sužeista, nugarkaulis sumuštas. Stiklai taipgi smarkiai apkapojo.

Kunigo kampanijos garsinimo pirmininkas Jean Robitaille pasakojo, kad vienas jo darbininkų panašiai ant to kampo buvo auto užgautas.

Prieš tai kaž kas alaus butelius įmetė pro langus į kunigo rinkiminės kampanijos raštinę. Raštinėje buvo grumojama: "Hubert, jūs žūsute, jūs ir Jean Prieur, Claude Belanger ir Jean-Guy Caron. Hubert, čia yra jūsų mirties varantas. Hubert, jūs žūsute".

Kunigas Falardeau buvo išmestas iš kunigystės už tai, kad jis įsitraukė į politiką, stojo už skurstančius parapijonis.

Lietuviški Leidiniai Tarpt. Knygų Mugeje

Iš Lenkijos sugrįžo Vyriausiosios Knygų prekybos valdybos viršininkas B. Vaitkevičius ir Vilniaus "Draugystės" knygyno vedėja M. Rozovska. Jie dalyvavo tryliktoje tarptautinėje knygų mugėje, kuri gegužės 19-26 dienomis įvyko Varšuvoje. Korespondentas paprašė B. Vaitkevičių papasakoti apie šią mugę.

Mugėje buvo atstovaujama apie 2,300 leidyklų iš Europos, Amerikos, Afrikos ir Azijos. Su knygine produkcija dalyvavo 25 valstybės: Europos socialistinės valstybės, Austrija, Belgija, Prancūzija, Indija, Japonija, JAV, Nigerija, Šveicarija, Jungtinė Arabų Respublika. Buvo eksponuota daugiau kaip 60 tūkstančių leidinių. Tarybų Lietuvos stende buvo parodyta 31 knyga, kurias paruošė metu išleido "Vagos" ir "Minties" leidyklos. Tai — P. Cvirkos, S. Neries, V. Krėvės, Maironio, E. Mieželaičio, A. Baltakio, A. Maldonio, J. Marcinkevičiaus, lenkų autorių verstinės knygos, meno leidiniai, albumai.

Viešnagės metu užmegzti kontaktai su Lenkijos leidyklomis, su Valstybiniu leidybos institutu.

(T Išbėgęs iš kairėn į ispar dar nenuėjau nių, o mėnesie jojant nedidel

Tai buvo de (tarnais; jie skil, per kurį ėjka. Aš suspėj — Stok! — Djasas.

— Kas drįs — pasigirdo sas.

— Aš, tavo griaudėjo Dia tone, žmogžiu sukaposiu!

Aš pamačia ja krūptelėjo

— Keistos senjore, ta sitės...

Bet tuo me galiau pastekęs iš Diaso prie jo artin veido jis, ma aš viską žina ra išsigelbėji

De Garsija pasižūrėjo p kelias užpak užvertas kar artyn, tačiau kė. Vienu me besiekianti k ga jis apgrę nurūko atga stūksėjo Che

De Garsija aš sekiau jo damas, prid džioklinis šu truputį man trukus kelias nis, ir čia ji liais lėkti. M kant, jo griu pakaly. Toli kas, kuriuo čius nešdavo sniegą. Už p sniegynų rik aukščiau bu kur nedrįsdi vienas indėn

Mes kopėr dyje aš džia kad iš jo r abieiose pus nės arba du los. Kas my dažniau žva kairėn, tai p vainikuotą a lą. Tik atgal sigrėžė: jis kos žmogai mirtis.

Aš atkak tausodamas ras, kad an pasivysiu, ir Pagaliau sniegynus, l ir pirmą ka buvau atsil žingsnių. A nausi iš už

R. HAGARDAS

Vertė J. Stukas

Montesumos Duktė

(Tąsa)

Išbėgęs iš rūmų, pasukau kairėn į ispanų stovyklą, bet dar nenuėjau nė šimto žingsnių, o mėnesienoje išvydau atjojant nedidelį būrelį raitelių. Tai buvo de Garsija — su savo tarnais; jie skubinosi į tarpekį, per kurį ėjo kelias į Mechiką. Aš suspėjau laiku.

— Stok! — suriko Bernalis Diasas.

— Kas drįsta man įsakinėti? — pasigirdo de Garsijos balsas.

— Aš, tavo kapitonas! — sugriaudėjo Diasas. — Stok, šėtone. Žmogžudy, arba aš tave sukaposiu!

Aš pamačiau, kaip de Garsija krūptelėjo ir pabalo.

— Keistos jūsų manierų, senjore, — tarė jis. — Jei teiksitės...

Bet tuo metu de Garsija pagaliau pastebėjo mane. Ištrūkęs iš Diaso rankų, aš ėmiau prie jo artintis, bet iš mano veido jis, matyt, suprato, kad aš viską žinau ir kad jam nebėra išsigelbėjimo.

De Garsija pro mano galvą pasižiūrėjo pirmyn — siauras kelias užpakaly manęs buvo užtvirtas kareivių. Aš ėjau vis artyn, tačiau jis manęs nelaukė. Vienu metu jo ranka buvo besiekianti kalavijo, bet staiga jis apgrėžė arklį ir gatve nurūko atgal į tą pusę, kur stūksojo Chakos ugnikalnis.

De Garsija bandė pabėgti, o aš sekiau jo pėdomis nesukubėdamas, pridurmu, kaip medžioklinis šuo. Iš pradžių jis truputį mane aplenkė, bet netrukus kelias pasidarė blogesnis, ir čia jis nebegalėjo suoliais lėkti. Miestas, tikriau sakant, jo griuvėsiai, liko toli užpakaly. Toliau, jo siauras takas, kuriuo otomiajai per karščius nešdavosi nuo ugnikalnio sniegą. Už penketo mylių, prieš sniegynų ribas, takas baigėsi: aukščiausiai šventoji žemė, kur nedrįsdavo kelti kojos nė vienas indėnas.

Mes kopėme tuo taku, ir širdyje aš džiaugiausi, žinodamas, kad iš jo nėra kur pasukti: abiejose pusėse juodavo bedugnės arba dunksojo stačios uolos. Kas mylią de Garsija vis dažniau žvalgėsi tai dešinėn, kairėn, tai pirmyn, į ugnies apvainikuotą aukštą sniego kupolą. Tik atgal jis nė karto neatsigrėžė: jis žinojo, kad iš paskos žmogaus pavidalu seka mirtis.

Aš atkakliai jį persekiojau, tausodamas jėgas. Buvau tikras, kad anksčiau ar vėliau jį pasivysiu, ir nesukubėjau.

Pagaliau de Garsija prijojo sniegynus, kur baigėsi takas, ir pirmą kartą atsigrėžė. Aš buvau atsilikęs porą šimtų žingsnių. Aš, jo mirtis, artinausi iš užpakalio, o priešaky

spindėjo sniegas. Valandėlę de Garsija svyravo; didingoje tyloje aš girdėjau sunkiai putuojant jo arklį. Paskui jis spustelėjo pentiniais gyvulio šonus ir nuėjo aukštyn.

Sniegas nuo šalčio buvo sukietėjęs, ir kurį laiką arklys, kad ir stačia atkalne, kopė netgi greičiau, kaip taku. Bet kelias ir toliau tebuvo vienas — pačia kalnyno ketera, o snieguotos pašlaitės čia buvo tokios stačios, kad ant jų nebūtų išsilaikęs nei arklys, nei žmogus. Daugiau kaip dvi valandas ropštėmės ta ketera, vienui vieni bežadėje tyloje tarp amžinų ugnikalnio sniegynų. Kartais man rodėsi, kad mano žvilnis skverbiasi į priešų sielą ir aš matau viską, kas joje dedasi. Gal ir netiesa, gal tai buvo tik vaizduotės žaismas, bet toji mintis man buvo maloni, nes jo širdyje aš mačiau tokią baidą, tokią neviltį, tokias kančias, tokias šiurpias praecities šmėklas ir tokį artėjančios mirties siaubą, kad joks žmogaus kerštas nebūtų galėjęs pralenksti tos kankynės. Taip iš tikrųjų ir buvo, aš žinau, nes jeigu de Garsija nebeturėjo sąžinės, tai jam buvo likusi baimė ir gyva vaizduotė, kuri tą baimę dar labiau kurstė ir didino.

Snieguota ketera ėjo vis atytyn, o arklys jau visai nusivairė nuo kojų. Tokiame aukštyje jam buvo sunku kvėpuoti. Velni de Garsija pentiniais smaigais tauraus gyvulio šonus — jis nebegalėjo nė žingsnio žengti.

Staiga arklys nuvirto ant sniego. Maniau, kad dabar de Garsija sustos, bet ir aš neįsivaizdavau, koks didelis buvo jo siaubas. Išsirangęs iš po kritusio arkliaus, de Garsija pažvelgė atgal ir, mesdamas šalin sunkius šarvus, ėmė lipti aukštyn. Tuo laiku mes pasiekėme tą vietą, kur baigėsi sniegas ir prasidėjo ledlaukis. Matyt, sniegas viršuje nuo vidinės ugnikalnio šilumos arba nuo karštų vasaros saulės spindulių tirpdavo, o šaltomis naktimis ir žiemos mėnesiais sušaldavo į ledą. Šiaip ar taip, Chakos viršūnė supo ledinę peleriną, kuri turėjo beveik mylių pločio. Žemiau bolavo sniegas, o viršum jos kyšojo juodas kraterio gūbrys.

De Garsija kopė ledu. Net visiškai ramiam žmogui toks žygis nelengvas, nes čia reikia šokinėti nuo vieno plyšio prie kito, kabinantis už gruoblėto ledo smaigalių, styrančių paviršiuje, kaip šeriai ant meitelių nugaros. Vargas keleiviui, jei toks ledgalys nuluš arba jeigu jis paslysi! Tuomet niekas jo nebesulaikys, ir kol jis nusiris iki puraus sniego, tūkstaničiai aštrių kaip peiliai iškyšūlių nudraskys jam mėsas, iki

kaulų. Labiausiai aš bijojau, kad taip neatsitiktų de Garsijai: tada nebegalėčiau jam atkeršyti, o jis buvo vos už dvidešimt žingsnių nuo manęs. Todėl, pastebėjęs pavojų, iš apačios jam šaukdavau, patardamas, kur statyti koją, ir keičiausia, kad jis, iš siaubo viską užmiršęs, neprieštaraudamas manęs klausė. Apie save aš negalvojau, žinodamas, kad nenukrisiu, nors kitu laiku niekas nebūtų manęs privertęs šičia kopti.

Visą tą laiką lipome į ugninę Chakos viršūnę, skaisčiai šviečiant mėnuliui, bet staiga kalną nutvieskė pirmosios žaros, ir viršum kraterio iš karto nublanko liepsna, iš vidaus nuplieskusi milžinišką dūmų stulpą. Užtat nuo rausvų spindulių sužėravo ledinė ugnikalnio kepurė, per kurią mes ropštėmės kaip dvi juodos musės, o apačioj dar tebeglūdėjo nakties šešėliai. Tai buvo nuostabus ir kraupus vaizdas.

— Ei, drauguži! — šūktelėjau de Garsijai. — Tokioje šviesoje lengviau kopti. Žiūrėk, nenugriūk!

Keistai nuskambėjo mano žodžiai tarp ledinių uolų, kur dar niekad neskardeno žmogaus balsas. Ir tą pat akimirka mūsų kojomis, lyg vėtros purtomas medis, susiūbavo ir sudrebėjo kalnas, tarsi užsirusinėjęs, kad išdrįsime sutrikdyti šventą jo rimtį. Kartu su dundesiu mus apgaubė pilkų pelenų debesis, ir de Garsija valandėlę dingo man iš akių. Aš tik girdėjau, kaip jis iš baimės suriko, ir pats išsigandau, manydamas, kad jis bus nukritęs. Bet kai pelenai išsisklaidė, pamačiau de Garsiją sveikutėlį stovint jau ant lavos netoli kraterio.

— Na, dabar jis tikriausiai sustos, — pagalvojau. — Juk jis turi kalaviją, ir jam bus nesunku mane nudėti, kai nuo ledo kopsiu ant karštos lavos".

Matyti, tą patį pagalvojo ir de Garsija, nes atsisuko į mane su šėtoniška grimasa, bet tuoj vėl pradėjo kabarotis aukštyn. Aš nieko negalėjau suprasti. Kur jis tikisi nuo manęs pasislėpti? Už trejeto šimtų žingsnių krikė krateris, išmesdamas į padangę garų ir dūmų kamuolius, o tarp jo keteros ir ledlaukia kūpsojo su stingusi lava, vietomis tokia karšta, jog net sunku buvo eiti. De Garsija pavargęs dabar iš lėto klumpino per drebančią lavą, o aš palengva, atsikvėpdamas sekiau iš paskos.

Bet štai jis prisiartinio prie pat kraterio ir pasilenkęs žvilgtelėjo žemyn. Aš pamaniau, kad dabar de Garsija puls į jį ir taip pasidarys sau galą. Bet jeigu jam ir buvo kilusi tokia mintis, tai jis bematant ją užmiršo, išvydęs, koks guolis jo laukia. Staigiai apsisukęs, de Garsija išsitraukė kalaviją ir žengė artyn prie manęs. Per kokią dešimtį žingsnių nuo kraterio mudu susitikome.

Aš pasakiau "susitikome", bet iš tikrųjų buvo ne visai taip, nes už ketverto žingsnių nuo manęs, kur negalėjau pasiekti kalaviju, de Garsija vėl sustojo. Nenuleisdamas nuo jo akių, aš atsisėdau ant lavos luito. Rodėsi, niekad negalėsiu atsižiūrėti į jo veidą. Tačiau koks tai buvo veidas! Žudiko veidas prieš atpildą. Gaila, jog nesu dailininkas, kadangi žodžiais neįmanoma aprašyti siaubingų, įdubusių raudonų akių, iššieptų dantų ir drebančių lūpų. Manau, prieš galą taip atrodys pats nelabasis, žmonių priešas, kai išmes paskutinę savo kortą ir pražudys paskutinę sielą.

— Štai ir susitikome, de Garsija, — pasakiau.

— Ko dar lauki? — sušvokštė jis. — Užmušk mane, ir bus baigta!

— Kur taip skubi, brole! Aš tavęs ieškojau išties dvidešimt metų, — tai kam mums taip greit išsiskirti? Truputį pasišnekėkime! Prieš amžinai atsisveikinant, tikiuosi, tu būsi toks malonus ir atsakysi į mano klausimą. Mane kankina smalsumas. Kodėl tu padarei tiek blogo man ir mano artimiesiems? Juk turi būti kuo nors paaiškinamas net tavo beprasmiš ir būkas žiaurumas!

Aš kalbėjau ramiai ir abejingai, nė kiek nesijaudindamas ir nieko nejausdamas. Tą keistą valandą aš buvau nebe Tomas Vingfieldas, nebe žmogus, o tik įrankis, akla jėga. Aš galėjau be sielvarto galvoti apie nužudytą savo sūnų; man jis nebuvo miręs, nes aš pats tebuvau dalelė visa aprėpiančios gamtos, apimančios ir mirtį. Net apie de Garsiją galvojau, nejausdamas neapykantos, tartum ir jis būtų buvęs tik žaislas kažkieno rankoje. Bet tuo pat metu aš žinojau, kad dabar jis yra visiškai mano galioje, kad jis man atsakys, ir atsakys tiesą, ir kad tai tikras dalykas, lygiai kaip ir tai, kad jis numirs, kai aš to panorėsiu.

De Garsija bandė sučiaupti lūpas, bet jos pačios prasivėrė, ir jis ėmė kalbėti. Žodis po žodžio jis man atskleidė visą savo juodą širdį, tarytum jau būtų stovėjęs prieš aukščiausiąjį teisėją.

— Nuo pat jaunų dienų aš pamilau tavo motiną, brole, — iš lėto prašneko de Garsija, sunkiai tardamas kiekvieną žodį. — Ją vieną mylėjau visą gyvenimą, kaip kad myliu iki šiol, bet ji manęs neapkentė dėl mano nedorybių ir bijojo dėl mano žiaurumo. Paskui ji sutiko ir pamilo tavo tėvą. Aš jį įskundžiau šventajam teismui, tikėdamasis, kad ten jis bus nukankintas ir sudegintas, bet jį nei išvadavo ir kartu pabėgo į Angliją. Mane gruažė pavvydas, aš svajojau apie kerštą, bet tavo motina buvo toli. Beveik dvidešimt metų nedorai išgyvenau, kol vieną sykį prekybiniais reikalais atsidūriau Anglijoje. Čia atsitiktinai suži-

nojau, kad tavo tėvas ir motina gyvena netoli Jarmuto, ir nusprendžiau su ja pasimatyti, šiaip tik pasimatyti — jos žudyti aš negalvojau. Man nusišypsojo laimė. Mudu susitikome miške, aš pamačiau, kad ji tebėra graži, ir supratau, jog myliu ją dar labiau. Tada pasiūliau jai rinktis: arba bėgti su manim, arba mirti, ir netrukus ji mirė. Aš ją pasivijau miškingame kalvos šlaite, jau pakėliau kalaviją, bet staiga ji sustojo ir tarė:

"Pirmiau išklausk manęs, Chuanai! Man atsivėrė priešmirtinis regėjimas. Kaip aš bėgau nuo tavęs, taip tu bėgsi nuo vieno mano sūnaus, ir kaip tu mane siunti į dangų, taip jis tave įstums į pragaro bedugnę tarp ugnies, uolų ir sniego".

— Ta vieta čia, brole, — pasakiau.

— Ta vieta čia, — dairydamosis sušnibždėjo de Garsija.

— Toliau!

Jis vėl bandė tylėti, bet ir vėl mano valia jį palaužė, ir jis tęsė:

— Trauktis buvo per vėlu. Norėdamas pats išsigelbėti, aš ją nudūriau ir pabėgau. Bet nuo to laiko man į širdį įsigavo siaubas, kuris iki šiol manęs neapleidžia. Visur ir visada man akyse kaip pamėklė stovėjo jos sūnus, nuo kurio aš turiu bėgti, bėgti visą gyvenimą, kol jis mane užklups ir įstums į pragaro bedugnę.

— Tai turi būti ten, brole, — pasakiau aš, kalaviju rodydamas į kraterį.

— Taip, ten, aš mačiau.

— Bet ten nulėks tik kūnas, brole, o ne siela.

— Tik kūnas, o ne siela, — pakartojo de Garsija.

— Toliau! — įsakiau.

— Paskui tą pačią dieną aš sutikau tave, Tomai Vingfieldai. Tavo motinos pranašystė jau nedavė man ramybės, todėl, išvydęs vieną jos sūnų, nusprendžiau jį nužudyti, kad jis manęs nenužudytų.

— Kaip jis tai padarys dabar, brole.

— Kaip jis tai padarys dabar, — lyg papūga pakartojo de Garsija ir patylėjęs vėl prašneko: — Kas atsitiko paskui ir kaip man pavyko pasprukti, tu žinai. Aš pabėgau į Ispaniją ir stengiausi viską užmiršti. Bet negalėjau. Vieną naktį Sevilijoje pamačiau gatvėje žmogų, panašų į tave. Nemaniau, kad tai tu, bet mano baimė buvo tokia didelė, jog nusprendžiau bėgti į tolimąją Indiją. Tu mane sutikai naktį prieš kelionę, atsisveikinant su viena senjora.

— Su Izabela de Siguensa, brole. Netrukus ir aš atsisveikinau su ja amžinai, o paskui tau perdaviau paskutinius jos žodžius. Dabar ji tavęs laukia kartu su savo kūdikiu.

De Garsija krūptelėjo ir tęsė toliau:

(Bus daugiau)

S. Tyla Palaidojus

TORONTO. — Praėjusį penktadienį buvo palaidotas Silvestras Tyla, senas torontietis, sulaukęs apie 70 metų amžiaus. Kanadon jis atvyko po pirmo pasaulinio karo, apie 1925 metus.

Nuliūdime paliko žmona Adelina, duktė Irena (Mrs. P. Otton) ir du anūkai ir dvi anūkės.

Tyla ilgus metus priklausė prie Sūnų ir Dukterų Draugijos, buvo laisvų pažiūrų žmogus, mokėjo sugyventi su visais.

Lai būna jam lengva Kanados žemė, o šeimai ir visiems giminėms ir draugams — gili užuojauta.

Rep.

Supylėm Naują Kapa

TORONTO. — Praėjusią savaitę palaidojom seną torontietį Silvestrą Tyla, anykštėną. Jis buvo apie 70 metų amžiaus (gimęs 1899 m.).

Velionis pirmiausia buvo nuvykęs į JAV, po kelių metų grįžo į Lietuvą, o iš ten atvy-

ko į Kanadą. Susipažinęs su Adelina Palaiciūte sukūrė šeimos židinį. Po kelių metų susilaukė dukrelės Irenos, kurią užaugino ir išmoksline.

Silvestras visuomet buvo linksmas, mylėjo juokus, mylėjo draugystę. Išsipildė troškimas susilaukti anūkų — mirdamas paliko 4 anūkus. Neteko jam ilgai džiaugtis anūkais, ne-laboji liga paguldė į ligoninę, iš kur jau nebeišėjo.

Gražios gelės puošė karstą, nemažas skaičius mašinų palydėjo į Riverside kapines.

Ilsėkis, Silvestrai, Kanados žemėj, o žmonai, Adelinai, dukteriai, žentui ir anūkam ir giminėms — giliausia užuojauta.

R. A.

Gavo Liūdną Žinią

RICHVALE, Ont. — Elena Karpavičienė gavo liūdną žinią iš Lietuvos, kur mirė jos sesuo Ursulė Stankevičienė. Kiek anksčiau mirė jos sūnus, praeito karo invalidas.

Gili užuojauta draugei E. Karpavičienei ir velionės artimiesiems.

Reporteris

Iš Stroud Padangės

Draugė A. Bartkienė turėjo Toronte mažą operaciją, bet jau namie sveiksta. Draugas B. Minetas ir Danutė Raulinaitienė su influenza grumiasi, Ch. Kaminskas pardavė farmą ir mano apsigyventi Stroud apylinkėje.

Ligoniams linkiu greitai pasveikti, o Čaliui — geros laimės įsikurti naujoje vietoje.

R. A.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė naują prenumeratą gautą A. Liokaičio ir nuo S. Verbylos, ilgai sirgusio, \$5 aukų.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisiuntė užuojautų paskelbti ir paaukėjo LB vasarinei paramai \$10.

M. Dubauskienė, Montreal, ir V. Povilaitienė, Toronto, atnaujino po prenumeratą į Lietuvą.

P. Malinauskienė, Chicago, prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir dėl LB vasarinės paramos \$9 surinktų aukų. Aukoj: P. Dauderis, J. Stulgis, J. Staškus ir F. Lukas po \$2 ir Mazuka \$1.

O. Vilkėlienė, Toronto, pridavė užuojautų paskelbti.

S. Pajuodienė, London, Ont., pridavė naują ir atnaujintą prenumeratą ir mokesį už skelbtas užuojautas.

Geo. Naujokas, Wilfrid, Ont., atsinaujino sau ir į Lietuvą prenumeratas ir paaukėjo \$10.

F. V. Kokliai, Glen Meyer, Ont., atnaujino LB prenumeratas dėl savo duktės ir sūnaus šeimų ir jų varde paaukėjo \$2.

M. K. Torontietė, Islington, Ont., pridavė nuo keturių mėnų po \$1 aukų.

W. Dorinas, Chicago, lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą dviem metams ir paaukėjo \$5.

J. Maskelis, Toronto, negalė-

jęs dalyvauti LB piknike paaukėjo \$2.

P. Mažilis, Rodney, Ont., sąrišij su skelbtu paieškojimu paaukėjo \$3.

J. Astylienė, Hamilton, Ont., pridavė mokesį už skelbtas užuojautas.

Apgailestaujame, kad dėl laiko ir vietos stokos neįmanoma paskelbti aukas, gautas laike pikniko. Jos tilps sekančios savaitės laidoj.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas širdingai ačiū.

Administracija

NEW YORK. — Saugumo Taryba užgyrė JAV, Tarybų Sąjungos ir Britanijos pasižadėjimą padėti bile valstybei, jeigu kuri nuklinė šalis užpultų.

HAVANA. — Venezuelos keleivinis orlaivis su 80 keleivių buvo priverstas nusileisti Kuboje.

Vienas vyras su granata grumėjo išsproginti orlaivį, jį.

Visai Nauji

68 Cougars \$2,895
68 Meteors \$2,495
68 Cortinas \$1,795
69 Econolines \$2,295

Gateway Mercury

7120 Yonge St. Toronto
889 - 7343 223 - 2441

jeigu nenusileis Kuboje. Kas jis toks per vienas, dar nežinia.

WASHINGTON. — Virš 80,000 žmonių dalyvavo demonstracijoj prie Lincolno Memoria-linio paminklo, pritardami alkanųjų pastangoms atkreipti vyriausybės atydą į jų sunkią padėtį.

LONDON. — Premjeras H. Wilson grumoją apkarpymu lordų sparnų už tal, kad jie atmetė jo bilių, reikalaujančių padidinti sankcijas prieš Rodeziją.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Prima persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą

Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE: — 962 Bloor St. W.

WINNIPEG: — 613 Sellkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto įstaigoje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto įstaiga atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė

Ukrainska Knyha

962 Bloor St. West, Toronto, Ont.

Telefonas: LE. 4-7551

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias maistas. Geras pasirinkimas įvairių lietuviškų valgių. Turime kambarių apsisostojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: LI. 4-6917

LAIKRODININKAS

F. Bočiulis

280 Queen St. W. (Šoninės durys) — Tel. EM. 6-6100 Toronto

Taisau visokių rūšių laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. Darbas garantuotas. Skambinti: rytais nuo 9 iki 11 v.; vakarais nuo 6 iki 9 v. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, šliubinius žiedus ir kt.

Akių ir Akinių Specialistas

G. S. MERRITT

Optometristas — Optikas

Skaitymui akiniai \$15.00 ir daugiau

Bifocals — \$19.00 ir daugiau

(Išskaitant akių egzaminavimą)

Valandos: 9-12 ir 1-6. Treč. po piet uždaryta

Antrą. Ketvirt. ir Penkt. vakarais pagal susitarimą

1175 Dundas St. W. Tel. LE. 5-6400

Toronto, Ont.

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133

17 QUEEN ST. E. TORONTO

Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. RU. 1-2177

FRAN VASS, B.A.

Advokatas - Notaras

263 College Street

WA. 2-6112, WA. 2-6111

Res. — CL. 1-0651

Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paeina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pri-taiko akinius.

470 College W., Toronto

Tel.: WA. 1-3924

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

148 WESTMINSTER AVE.

Tel. LE. 2-5191

Toronto